

FM2026/90
Juunip 3-uat 2026
Nivi Rosing

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges, på baggrund af anbefalinger fra EMRIP, at foretage en datamæssig registrering af den oprindelige befolkning i Grønland "Inuit".

(Medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Naleraq)

Ordførerindlæg.

Når man taler om mental sundhed.. Hvem er grønlænder

Når man taler om selvmord.. Hvem er grønlænder

Det er hvad vi hører fra Naleraq. Det er som om at de mener at hvis man registrerer sig som oprindelig folk gennem blod, ja, så vil alting blive fint.

Ja, der udestår stort politisk arbejde, vi skal hele vores sår fra kolonitiden, det er nødvendig at reformere sundhedsvæsenet, vi skal tilpasse til vores vidtstrakte land. Vi skal lette levevilkårene, og vi skal som samfund der står udenfor politik være med til at løfte. Vi er født til at skulle hjælpe hinanden, det med at hjælpe hinanden er vores kultur.

Vores frænder registrerer sig gennem organisationer, dette er ikke en officiel registrering.

Selv om de registrere sig bliver de stadigvæk undertrykt, de lever stadigvæk under svære leveforhold, og der er stadigvæk mange som tager deres eget liv, så derfor vil alting ikke blive bragt i orden, hvis bare man registrerer hvem der er grønlænder!

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

Jeg har haft mange samtaler med mine venner hos vores frænder om hvilke fordele der er ved at man registrerer sig, og disse svar hører jeg:

Gratis lægekonsultationer, gratis uddannelse, valgret. Afgifter på madvarer fjernes i butikker, og mulighed for at kunne udøve fangst.

Disse er de fordele jeg hører om. Her i vores land er lægekonsultationer og medicin allerede gratis, hvis det er nødvendigt at rejse til en lægekonsultation, så betales rejsen af sundhedsvæsenet, vi betaler ikke når vi starter på en uddannelse, ligesom der tilbydes kollegiepladser. Der er ingen afgifter på fødevarer her i landet, hvis man lige ser bort fra sukker, alkohol og tobak. Ikke mindst har vi en valgret, vi kan selv udforme vores eget fremtid og vi har som noget vigtigt opnået ret til at bestemme om vores selvstændighed. Vi kan ligeledes udøve fangst, vi kan fiske og sågar har vi ret til at leve som fanger og fisker.

Der er disse ulemper;

Registrering af procenter, ængstelse om hvem man kan få børn med, i angst for at barnet ikke vil kunne registreres, idet når man når under 25 procent kan man ikke længere registrere sig hvorfor man bliver forfordelt.

Man er sågar bange for at kunne få en halvblods som partner, fordi når man får børn vil børnene blive forskelsbehandlet af systemet. Jeg bliver fortalt "The status card is just a reflection of the past, designed to control", det vil sige, at en registrering er et minde om fortiden, som er indledt med det formål at landets oprindelige befolkninger kan styres af kolonialister. For oprindeligt blev det indført med det formål at udrydde vores frænder. Når end hvid man bliver gift med en dame fra det oprindelige folk, bliver damen en qallunaaq. Dette er blevet indført for at kunne styre hvem der får børn, hvem man kan fratage deres rettigheder.

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

Skal vi Kalaallit underkaste os koloniherrernes system? Skal vi begynde at forskelsbehandle? For hvis vi skal tage udgangspunkt i os selv, så må vi tage udgangspunkt i vores kulturelle værdier. Her i landet har kalaallit flertallet. Hvis vi skal rette op på forhold i vores land, så må vi i samarbejde tilpasse vores system til vores eget land.

Vi er arktiske folk, vi kender vores egne forhold og ikke mindst skal vi tilpasse vores systemt til Inuit, og dette kan vi kun opnå gennem samarbejde.

Jeg vil ikke undlade at nævne, at jeg er meget træt af Naleraqs ytringer om hvem der er Kalaaleq. 2022 fik jeg mulighed for at tage en videregående uddannelse i Canada i lighed med vores frænder fik mulighed for at kunne betale en lavere takst som canadierne betaler, end den der gælder for de fremmede, men som følge af forskel i systemer og misforståelser har jeg stødt ind i problemer, men disse er blevet løst, og min uddannelse Inuit Studies 1 har jeg gennemført i lighed med vores frænder hvad angår betaling af uddannelse og kollegiepladser. De er begyndt at forstå at vi Kalaallit er i flertal i vores land og derfor har ingen registre. Derfor ønsker jeg at gentage, at jeg har gennemført mine studier i lighed med vores frænder og er gået videre med Inuit Studies 2, som jeg midlertidig har indstillet da jeg blev valg ind, men jeg har mulighed for at genoptage mine studier når jeg igen får tid, i lighed med vores frænder. Jeg var den første Kalaaleq i denne uddannelse, og jeg ønsker at opfordre de andre unge om denne mulighed, idet Canada er åbent land for uddannelser.

For det andet ønsker jeg at udtrykke mit mishag med at man misbruger ICC's forkvinde Sara Olsvig i forslagets begrundelse, ICC har aldrig haft ytringer om nødvendigheden af et Inuitregister, men at vi har ret til samt at det er nødvendigt at have data om Kalaallit, dette kan indeholde sundhedsdata, om vores position i samfundet, måske som for eksempel ulighed i levevilkår og andre informationer som kan have ret til at eje.

Det kan selvfølgelig være, at min og Pele Brobergs forståelse af forholdene er modsat, men jeg ønsker at understrege, at jeg finder det usmageligt at man bruger en person som våben som ikke er stand til at forsvare sig her i salen.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Med disse bemærkninger ønsker vi at rydde forslaget af bordet.